

ARUANNE

**riigikaitsest osavõtu kohustuse ja kaitseväeteenistuskohustuse täitmise kohta riigis
2003. aastal**

1. Sissejuhatus

Riigikaitsest osavõtu kohustuse ja kaitseväeteenistuskohustuse täitmist 2003. aastal korraldas Kaitseministeerium kooskõlas "Kaitseväeteenistuse seaduse" 5. peatüki "Riigikaitseosakond, kaitseväeteenistuse komisjon, arstlikud komisjonid", 6. peatüki "Tegevteenistus" ja 7. peatüki "Reservteenistus" sätetega.

Kutsealuseid arvestasid Kaitseministeeriumi riigikaitseosakonnad, kasutades Vabariigi Valitsuse 12. veebruari 2002. aasta määrusega nr 75 "Kaitseväeteenistuskohustuslike Eesti kodanike riikliku registri asutamine ja registri pidamise põhimäärus" asutatud Kaitseväeteenistuskohustuslike Eesti kodanike riiklikku registrit.

Kaitseväeteenistuskohustuslike Eesti kodanikke oli seisuga 01. oktoober 2003 arvel 214 346, neist:
kutsealustena (aastakäik 1975 – 1986) – 36 058;
reservväelastena – 178 288.

2. Kaitseväeteenistuskohustuslike kodanike ajateenistuskohustuse täitmine

(1) Kutsealuste arvestus ja üldiseloomustus

Kaitseväeteenistuskohustuslike Eesti kodanike riiklikus registris on arvel 36 058 kutsealust, kelle sünniaastateks on 1975 kuni 1986.

Arvelolevatest kutsealustest on kaitseväeteenistuskõlblikkuse aste määratud 14 759 kutsealusel. Nendest 8 836 on tegevteenistuseks kõlblikud, 3 038 tegevteenistuseks kõlblikud piirangutega ja 2 885 tegevteenistuseks ajutiselt mittekõlblikud ning neile on antud ajapikendust ajateenistusse kutsumisel haiguse või tervisehäire tõttu. Kaitseväeteenistuskõlblikkuse aste on määramata 21 299 kutsealusel, kes on saanud ajapikendust ajateenistusse kutsumisel hariduse omandamiseks või kelle kohta puuduvad andmed rahvastikuregistris.

Ajateenistuskohustuse on täitnud 25 526 aastatel 1975-1985 sündinud kodanikku ning seisuga 01.10.2003 oli ajateenistuses 2 443 ajateenijat.

Ajapikendust ajateenistusse kutsumisel on antud 16 701 kutsealusele, sealhulgas:

perekondlikel ja majanduslikel põhjustel	- 820;
hariduse omandamiseks	- 12 975;
muudel põhjustel	- 2 906.

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Võrreldes eelmise aruandeaastaga on karistatud kutsealuste arv 5,6 %-lt vähenenud 5,1%-le, puudulike elukohaandmetega kutsealuste osa on 7%-lt kasvanud 9%-le.

Võrreldes eelmise aruandeperioodiga on suurenenud põhihariduseta kutsealuste osakaal.

Kaitseväeteenistuskohustuslike kodanike ja arvelolevate kutsealuste iseloomustus, sh riigikaitseosakondade lõikes, on toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 1

	PÕHJA	KIRDE	LÕUNA	LÄÄNE	KOKKU
Arvel kutsealuseid (sündinud 1975-1986), seisuga 01.10.2003	16352	8401	6219	5086	36058
nendest:					
tegevteenistuseks kõlblikud KVTS § 43 lg 1 p 1	3313	2063	2520	940	8836
tegevteenistuseks kõlblikud piirangutega KVTS § 43 lg 1 p 2	1889	389	437	323	3038
tegevteenistuseks ajutiselt mittekõlblikud KVTS § 43 lg 1 p 3	1381	388	661	455	2885
kaitseväeteenistuskõlblikkus määramata	9769	5561	2601	3368	21299
Karistatuid	530	227	687	414	1858
Riigikeele mittevõlajaid	1633	2451	220	13	4317
Ajapikendus ajateenistusse kutsumisel, nendest:	6843	3119	4106	2633	16701
haiguse või tervisehäire tõttu KVTS § 53	1381	388	661	455	2885
perekondlikel ja majanduslikel põhjustel, sh:					
peab üleval vähemalt kahte või üksinda vähemalt ühte last - KVTS § 54 p 1	154	158	183	139	634
puudega inimese ainus hooldaja- KVTS § 54 p 2	78	18	76	14	186
hariduse omandamiseks KVTS § 55 lg 2, § 51 lg 3	5222	2552	3180	2021	12975
kandideerimiseks või valitaval ametikohal töötamiseks - KVTS § 55 lg 3	3	3	1	2	9
erandjuhtudel Vabariigi Valitsuse otsusega KVTS § 57 lg 2	5	-	5	2	12
Ei ilmu riigikaitseosakonda, vaatamata kutsetele, hoiab kõrvale	40	149	334	63	586
Andmed puuduvad	2735	124	392	38	3289
Ajateenistuses	875	391	620	557	2443
Ajateenistus läbitud (sünd. 1975-1985)	8193	5471	6360	5502	25526

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Ajateenistuskohustuse on täitnud 25 526 aastatel 1975-1985 sündinud kodanikku, kellest 8 193 (32,1%) on arvel Põhja RKO-s, 6 360 (25%) – Lõuna RKO-s, 5 502 (21,5%) – Lääne RKO-s, 5 471 (21,4%) Kirde RKO-s.

(2) Kutsealuste ajateenistuskohustuse täitmine 2003. aastal

Vabariigi Valitsus kinnitas 17. detsembri 2002. aasta määrusega nr 424 "2003. aasta ajateenijate ja õppekogunemistele kutsutavate reservväelaste arvu kinnitamine" (RT I 2002, 109, 649) ajateenijate arvuks 2003. aastaks 3 330, sellest:

kaitsevägi - 2 840;
Päästeamet - 250;
Piirivalveamet - 240.

Aasta teisel poolel korrigeeriti kaitseväge väljaõppeplaan, kuna:

- suurtükiväegrupi ajateenijaid väljaõpetava kaaderkoosseisu väljaõpe Saksamaal nihkus hilisemale ajale;
- pioneeripataljoni staabi- ja tagalakompanii ABK-kaitse rühma ettevalmistus lükkub aastasse 2005;
- tagalakompanii ettevalmistamine anti jalaväe väljaõppekeskusele "Pärnu Üksikjalaväepataljon" üle Kaitseväge Logistikakeskuse Tagalapataljonile;
- osaliselt hilinesid infrastruktuuri objektide (Viru JVÕK II kasarm, Kuperjanovi JVÕK kasarmud, Tapa VÕK III kasarm, Paldiski kasarmuühiselu, Sidepataljoni kasarm) ehitustegevuse projektid, hanked ja valmimine;
- hilinesid suurtükiväe relvasüsteemide tarned Saksamaalt.

Eelnevast tulenevalt vähendati Vabariigi Valitsuse 05. septembri 2003. aasta määrusega nr 233 (RT I 2003, 61, 406) kaitsevärke kutsutavate ajateenijate arvu 2 478-le.

Kaitseministri 4. augusti 2000. a määrusega nr 9 "Kutsealuste ajateenistusse kutsumise tähtaegade kehtestamine" (RTL 2000, 90, 1384; 2001, 4, 30; 33, 433; 124, 1799; 2002, 137, 2008) kehtestati ajateenistusse kutsumise tähtajad järgmiselt:

Kaitsevägi 1. nädal, 14. nädal, 27. nädal ja 40. nädal;
Päästeamet 2. nädal 19. nädal ja 36. nädal;
Piirivalveamet 7. nädal ja 33. nädal.

Kutsealuste jaotuskava riigikaitseosakondade ja väeosade lõikes kinnitas kaitseminister:

30. detsembri 2002. a käskkirjaga nr 741 "Kutsealuste ajateenistusse kutsumine 2003. aastal Piirivalveametisse, Päästeametisse ja kaitsevärke";
29. mai 2003. a käskkirjaga nr 275 "Kaitseministri 30. detsembri 2002. a käskkirja nr 741 "Kutsealuste ajateenistusse kutsumine 2003. aastal Piirivalveametisse, Päästeametisse ja kaitsevärke" muutmine";
23. septembri 2003. a käskkirjaga nr 500 "Kaitseministri 30. detsembri 2002. a käskkirja nr 741 "Kutsealuste ajateenistusse kutsumine 2003. aastal Piirivalveametisse, Päästeametisse ja kaitsevärke" muutmine".

Ajateenistusse kutsutavate kutsealuste arv 2 976 jaotati riigikaitseosakondade vahel järgmiselt:

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Tabel 2

Riigikaitse- osakond	Kutsealuste arv			
	Kaitsevägi	Päästeamet	Piirivalveamet	Kokku
Põhja	818	70	60	948
Kirde	543	60	60	663
Lõuna	610	60	60	730
Lääne	515	60	60	635
Kokku	2486	250	240	2976

Tegelikult kutsusid riigikaitseosakonnad ajateenistusse 17 kutsealust rohkem.

Tabel 3

Riigikaitse- osakond	Ajateenijate arv jaotuskava alusel	Ajateenistusse kutsutud kutsealuste arv			
		Kaitsevägi	Päästeamet	Piirivalveamet	Kokku
Põhja	948	819 (+1)	70	60	949 (+1)
Kirde	663	550 (+7)	63 (+3)	60	673 (+10)
Lõuna	730	612 (+2)	60	60	732 (+2)
Lääne	635	519 (+4)	61 (+1)	59 (-1)	639 (+4)
Kokku	2976	2500 (+14)	254 (+4)	239 (-1)	2993 (+17)

Ajateenistusse kutsutud kutsealuseid iseloomustavad andmed teenistuskõlblikkuse, riigikeele valdamise, kohtuliku karistatuse ja omandatud hariduse järgi on toodud alljärgnevas tabelis.

Tabel 4

	Kutsealuste arv	Kaitseväteenis- tuskõlblikkus				Haridus								
		Tegevteenistuseks kõlblikud	Tegevteenistuseks kõlblikud piirangutega	Riigikeelt mittevaldav	Karistatud	Kõrgkooli immatrikuleeritud	1. aasta üliõpilased	2. aasta üliõpilased	3. aasta üliõpilased	4. aasta üliõpilased	Kõrgharidus	Keskharidus	Põhiharidus	Alusharidus
Kaitse- vägi	2500	2249	251	39	76	531	162	144	227	2	32	2373	95	
%		90	10	1,6	3	21	6,4	5,7	9,1	0,1	1,3	94,9	3,8	
Pääste- amet	254	214	40	14	19	2	10	10	14			186	68	
%		84	16	5,5	7,5		4	4	5,5			73	27	
Piirival- veamet	239	231	8			16	14	16	9		2	232	5	
%		97	3			7	6	7	4		0,8	97	2	
Kokku	2993	2694	299	53	95	549	177	170	250	2	34	2791	168	
%		90	10	2	4	18	6	5,6	85	0,1	1	93	6	

3. Kaitseväeteenistuskohustuslike kodanike kaasamine reservväelaste õppekogunemistele

(1) Reservväelaste arvestamine

Arvelolevad 178 288 reservväelast on jaotatud vanuse järgi kahte vanusejärku.

Esimesse vanusejärku kuuluvad reservväelased kuni 35-nda eluaastani ja neid on kokku 78 505. Teise vanusejärku kuuluvad reservväelased 36-ndast eluaastast kuni 60-nda eluaastani ja neid on 99 783 reservväelast.

Väljaõppe ja täienduskoolituse järgi jaguneb I vanusejärg nelja ja II vanusejärg kolme arvestuskategooriasse.

Esimese vanusejärgu 1. väljaõppekategooriasse kuuluvad reservväelased, kelle väljaõppest Eesti kaitsejõudude tegevteenistuses ja/või õppekogunemistest pole möödunud viit aastat. Sellesse väljaõppekategooriasse kuuluvaid reservväelasi on kaitseväe reservis üldarvestuses 19 814.

2. väljaõppekategooriasse kuuluvad reservväelased, kelle väljaõppest ja/või õppekogunemistest Eesti kaitsejõududes on möödunud üle viie aasta. Sellesse väljaõppekategooriasse kuuluvaid reservväelasi on kaitseväe reservis üldarvestuses 14 977.

3. väljaõppekategooriasse kuuluvad tervisepiiranguteta reservväelased, kes on välja õpetatud teiste riikide relvajõududes või õppeasutustes ning omavad praktilisi teenistuskogemusi. Sellesse väljaõppekategooriasse kuuluvaid reservväelasi on kaitseväe reservis üldarvestuses 17 086.

4. väljaõppekategooriasse kuuluvad reservväelased, kes on välja õpetamata või välja õpetatud teistes riikides, ei oma praktilisi teenistuskogemusi või on tervisepiirangutega. Selliseid reservväelasi on kaitseväe reservis üldarvestuses 26 628.

Esimesest vanusejärgust kasutatakse sõjaajaüksuste moodustamisel põhiliselt 1. ja 2. väljaõppekategooria reservväelasi. Neid valmistatakse juurde kolmanda väljaõppekategooria reservväelaste õppekogunemistele kaasamise teel.

Neljandasse väljaõppekategooriasse kuuluvatest reservväelastest on senini õppekogunemistele kaasatud põhiliselt neid, kellel on kaitseväele vajalik tsiviileriala.

Teise vanusejärgu 1. väljaõppekategooria nõuded ühtivad esimese vanusejärgu 1. ja 2. väljaõppekategooria nõuetega. Selliseid reservväelasi on 3 406. Teise vanusejärgu 2. ja 3. väljaõppekategooriate reservväelaste hulka kuulub kokku 96 377 reservväelast. Sõjaajaüksuste komplekteerimiseks planeeritakse neist ainult kaitseväele vajalikke tsiviilerialasid omavaid reservväelasi.

Seisuga 01.10.2003 on reservväelaste arv järkude ja väljaõppekategooriate järgi toodud alljärgnevas tabelis:

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Tabel 5

	Üldarvestus				Eriarvestus				Kokku			
	Ohvitse-rid	Allohvit-serid	Sõdurid	Kokku	Ohvitse-rid	Allohvit-serid	Sõdurid	Kokku	Ohvitse-rid	Allohvit-serid	Sõdurid	Kõik kokku
I järk kokku	621	7 614	62 986	71 221	215	965	6 104	7 284	836	8 579	69 090	78 505
1. kat.	325	1 755	14 537	16 617	151	548	2 498	3 197	476	2 303	17 035	19 814
2. kat.	214	1 235	9 912	11 361	45	349	3 222	3 616	259	1 584	13 134	14 977
3. kat.	38	4 529	12 342	16 909	5	66	106	177	43	4 595	12 448	17 086
4. kat.	44	95	26 195	26 334	14	2	278	294	58	97	26 473	26 628
II järk kokku	7 519	17 822	72 045	97 386	208	616	1 573	2 397	7 727	18 438	73 618	99 783
1. kat.	642	503	679	1 824	130	427	1 025	1 582	772	930	1 704	3 406
2. kat.	2 464	16 764	57 858	77 086	26	182	397	605	2 490	16 946	58 255	77 691
3. kat.	4 413	555	13 508	18 476	52	7	151	210	4 465	562	13 659	18 686
Kokku	8 140	25 436	135 031	168 607	423	1 581	7 677	9 681	8 563	27 017	142 708	178 288

Kõikidele reservväelastele on omistatud nende sõjaväelise väljaõppe järgi sõjaväeline arvestuskood (SAK). Reservväelaste arvestust SAK-ide järgi peetakse riigikaitseosakondades.

(2) Reservväelaste kaasamine õppekogunemistele 2003. aastal

Reservväelaste kaasamist kaitseväeteenistuskohustuse täitmiseks õppekogunemistel kavandati vastavalt Vabariigi Valitsuse 17.12.2002. a määrusele nr 424 "2003. aasta ajateenijate ja õppekogunemistele kutsutavate reservväelaste arvu kinnitamine" (muudetud 05.09.03 määrusega nr 233) ning korraldati kooskõlas kaitseministri 07.02.2003. a käskkirjaga nr 51 "Reservväelaste õppekogunemise aja ja neist osavõtvate reservväelaste arvu kehtestamine" ning kaitseministri 17.09.2003. a määrusega nr 7 "Piirivalveameti õppekogunemise aja ja neist osavõtvate reservväelaste arvu kehtestamine" nõuetega. Õppekogunemiste korralduse kaitsevägeüksustes määras kaitsevägejuhataja oma õigusaktidega.

Vabariigi Valitsuse 17.12.2002. aasta määrusega nr 424 kinnitati 2003. aastal õppekogunemistele kutsutavate reservväelaste arvuks 1 087, sellest:

Kaitseliit - 875;
Piirivalveamet - 142;
Kaitseväge - 70.

Seisuga 01.10.2003 planeerisid riigikaitseosakonnad kutsuda õppekogunemistele 943 reservväelast. Õppekogunemised läbis ja määrati sõjaajaüksustesse 712 reservväelast. Oktoobrikuusse on planeeritud territoriaaljalaväepataljoni õppus 323 reservväelasega ja novembris on planeeritud Piirivalveameti 32. reservväelase õppekogunemine.

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Õppekogunemistele kutsutud ja õppekogunemised läbinud reservväelaste arvu seisuga 01.10.2003 iseloomustab alljärgnev tabel:

Tabel 6

Õppekogunemise üksus, koht	Auaste	Lõuna RKO		Põhja RKO		Kirde RKO		Lääne RKO		Kokku	
		Plaan	Läbis	Plaan	Läbis	Plaan	Läbis	Plaan	Läbis	Plaan	Läbis
KL Sakala maleva territoriaalkompanii	Ohvitserid	5	7	-	-	-	-	-	-	5	7
	A/ohvitserid	30	26	-	-	-	-	-	-	30	26
	Sõdurid	159	90	-	-	-	-	-	-	159	90
	Kokku	194	123	-	-	-	-	-	-	194	123
1. Jalaväebrigaadi 11. Jalaväepataljon	Ohvitserid	2	1	-	-	-	-	-	-	2	1
	A/ohvitserid	14	4	-	-	-	-	-	-	14	4
	Sõdurid	40	42	-	-	-	-	-	-	40	42
	Kokku	56	47	-	-	-	-	-	-	56	47
KL Tallinna Maleva üksused	Ohvitserid	-	-	8	8	-	-	-	-	8	8
	A/ohvitserid	-	-	22	22	-	-	-	-	22	22
	Sõdurid	-	-	69	69	-	-	-	-	69	69
	Kokku	-	-	99	99	-	-	-	-	99	99
KL Rapla Maleva üksused	Ohvitserid	-	-	5	5	-	-	-	-	5	5
	A/ohvitserid	-	-	30	27	-	-	-	-	30	27
	Sõdurid	-	-	159	94	-	-	-	-	159	94
	Kokku	-	-	194	126	-	-	-	-	194	126
Mereväeüksused	Ohvitserid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	A/ohvitserid	-	-	3	3	-	-	-	-	3	3
	Sõdurid	-	-	6	6	-	-	-	-	6	6
	Kokku	-	-	9	9	-	-	-	-	9	9
KL Alutaguse Maleva üksused	Ohvitserid	-	-	-	-	7	5	-	-	7	5
	A/ohvitserid	-	-	-	-	31	39	-	-	31	39
	Sõdurid	-	-	-	-	159	126	-	-	159	126
	Kokku	-	-	-	-	197	170	-	-	197	170
KL Pärnumaa Maleva üksused	Ohvitserid	-	-	-	-	-	-	5	5	5	5
	A/ohvitserid	-	-	-	-	-	-	30	21	30	21
	Sõdurid	-	-	-	-	-	-	159	112	159	112
	Kokku	-	-	-	-	-	-	194	138	194	138
KOKKU	Ohvitserid	7	8	13	13	7	5	5	5	32	31
	A/ohvitserid	44	30	55	52	31	39	30	21	160	142
	Sõdurid	199	132	234	169	159	126	159	112	751	539
	KOKKU	250	170	302	234	197	170	194	138	943	712

Õppekogunemised toimusid eesmärgiga tagada sõjaajaüksuste komplekteerimine reservväelastega ja varustamine tabelvarustusega. Valdav enamus õppekogunemised läbinud reservväelasi kirjutati komplekteeritavate sõjaajaüksuste koosseisu.

Käesoleva aasta maikuus viidi läbi 1. Jalaväebrigaadi Kalevi pataljoni (11. jalaväepataljon) taktikalise grupi kahepoolne õppus "Kevadtorm 2003". Õppuse käigus harjutati 11. jalaväepataljoni allüksusi koostööks pataljoni raames ja pataljoni staapi koostööks brigaadi raames ning hinnati

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

pataljoni võimekust ja lahinguvalmidust. 1. Jalaväebrigaadi üksuste ettevalmistus toimub vastavalt sõjaaja üksuste tootmise plaanile kooskõlas kaitsejõudude arengukavaga.

Margus Hanson
Kaitseminister

30.10.03